

I denne spalten ønsker vi å trykke kasuistikker som har gjort spesielt inntrykk og som bidragsyterne har opplevd som spesielt lærerike. For har vi selv lært noe i slike situasjoner, vil det som oftest også være av interesse for andre. Og vi vil gjerne ha en kommentar til slutt om hvilke tanker du har gjort deg rundt denne opplevelsen. Bidrag sendes Ivar Skeie (red.) ivskeie@online.no. Kast dere frampå, folkens!

Lærerike kasuistikker

En lærerik kasuistikk

..og hun sang «Lift me» i duett med Sivert

Høiem i Madrugada..., etter at hun hadde

smadret motparten i fotballspill og fikk premie

som banens beste spiller: «Hun gjorde

en spesielt god jobb som høyreback»...

Før jul «åpnet hun hele konserten med en

Maria Carey-liknende tolkning av «Joyful»»..

(sitat lokalavisa)

Min venninne på 19 år har vist at det går an å leve med og i sykdom og smerte uten å bli styrt av det. Hun er en fighter. En ekte en; med hele seg. Det er hun for det hun er i seg selv; måten hun lever med sykdommen sin på, formidlingsevnen hun har; og hvordan hun på veien har vist fastlegen sin, medarbeiderne våre og familien sin at «livsgleden skal ingen få ta fra meg»! Ane er min «lærerike kasuistikk» til Utpostens lesere.

Ane er født og oppvokst i en flott stor søskenflokk. Jeg kjenner hele gjengen; det er mye glede, mye omsorg for hverandre der. Fra Ane var bitte liten har hun i likhet med søsknene hatt atopisk sykdom. Familien har levd sunt med denne; det har ikke vært slik at astma og eksem har satt grenser for utfoldelse. Glede over naturen og glede over

musikk- og kulturengasjement har stått høyt i kurs hos dem i flere generasjoner. Etter ungdomsskolen var det helt naturlig for Ane å velge «fotballinja». For henne var det en utfordring, ikke en hindring, at hun var rågod både i fotball og musikk! Hun er ikke stor og maskulin. Hun er liten og nett, men i den vesle feminine kroppen skjuler det seg sener, muskler og sterk vilje. Hun er en kanon på banen- og har en sangstemme som altså er funnet å kunne erstatte Madrugadas Ane Brun!

Like over tusenårsskiftet ble Ane hengslete. Hun var forkjølet, preget av sin atopiske lidelse langt utover det vi var vant med. Allergisesongen gikk ikke helt over; pusten ble ikke mye bedre, snuen lettet ikke og kløen i øynene ble ikke «nesten ikke noe» til tross for adekvat behandling.

Det ble mange besøk på legekontoret; mange glass blod ble tappet. Alt mellom himmel og jord sjekket. Det eneste vi fant å henge oss opp i, var en lav Hb. Men det var vel ikke så underlig, siden hun hadde gått med infeksjon over tid? Ane fikk behandling for luftveisinfeksjoner, for eksacerbasjoner av astmaen, eksemet...hun var sliten og trøtt. Men hun klagde lite. Hun var bare så «puslete», og vi opplevde henne som syk («gammeldoktoren» kan tillate seg å si slikt når jeg har kjent pasienten fra hun var i mors liv! Jeg kjenner henne!). Hun tapte seg. Hun var fra før slank; hun ble mager. Det var ingen mageplager, ingen symptomer som kunne peke i retning andre lidelser. Hun var ikke «så syk» at det var aktuelt med innleggelse. Vi to legene på kontoret drøftet sammen, med kolleger, og med foreldrene. Ane ble sjekket ekstra i ferien. Det bokstavlig talt hanglet, og familiens planlagte fjelltur kokte ned til små dagsturer.

Men så ble Ane lagt inn en kveld; akutt syk, med høy feber og med smerter og aktiv infeksjon i magen. Til tross for dette tok det lang tid på sykehuset før man stilte diagnosen: Crohns sykdom. Det ble måneder på sykehus. Fotballen rullet på skolen. Ane, mor og far strevde seg mot jul- på sykehuset! Ane fikk behandling med Remicade og Imurel, kom ukentlig eller oftere innom hos meg for å ta blodprøvene sine. Hun klaget ikke, sutret ikke, sørget ikke ved å trekke seg ut av kameratflokket. Hun holdt fast på fotball, som hun måtte ha pause fra, og på sanggleden. Hun endte på sykehus andre juledag, hun og mor. Hun fikk behandling med intravenøs antibiotika. Vi hadde tro på at det skulle gi henne litt «pause», men i magen herjet sykdommen, en striktur utviklet seg og sykehusspesialistene planla operasjon. Vi i første linje fungerte som supportere og «hverdagskontrollører»; en viktig rolle det også. Men så: Ane ble igjen innlagt med frostanfall og brekninger til tross for at hun stod på aggressiv behandling. Det endte med ileocecal reseksjon «au chaud». Det gikk bra. Jeg fjernet (med glede) klipsene fra laparotomien på en mager, men blek og svært fattet jente. For et år siden kom det et nytt slag; en fistel. Den ble skylt, daglig i ukevis hjemme, og på legekontoret. Ane befant seg samtidig i rollen som pasient, skoleelev og aktiv i lokalmiljøet. Hun meldte seg aldri ut. Nå har det vært «bare humira» i et år. Ane er ferdig med videregående skole. Hun har fullført det på normal tid. Hun måtte ikke slutte i fotballklassen, hun bidro til og med som banens beste spiller i det lokale fotballaget her i vår. Hun sang solo «Joyful» i desember, og altså nå sist «Lift me» med Madrugada.

Dette er ikke et «eventyr»; det er en levende historie fra en alminnelig praksis på landet. Det er en lærerik historie om legens smerte ved å lete etter diagnosen uten å finne den, men også legens privilegium over å få følge pasienten gjennom smerten på veien, forsøke å være bindeledd mellom første- og andre linje, mellom foreldre og pasient, og faktisk kjenne noen tårer forsiktig i øyekroken når den unge damen fyller kirken med sin stemme som kommer fra dypet: «Joyful».

Ane har vist meg hvordan selv unge kan leve med sykdommen sin som en av de andre vennene, gå foran voksne og slitne og uten å bruke ord fortelle oss at «jeg er meg, og jeg greier det hvis dere støtter meg».

Hvis leseren lurer på om Ane har en egen plass som går utenpå «bare lege for» hos meg, kan de gjerne spørre! Jeg får helt sikkert lov av Ane, mor og far å si «ja».

Og fordi denne historien er svært lett gjenkjennelig, har jeg innhentet samtykke fra ANE til å trykke den i Utposten. Hun har lest teksten og godkjent den. Navnet «Ane» er fiktivt. Pasienten har et annet navn i folkeregisteret og journalen.

Anne Mathilde Hanstad

NSAM

Norsk selskap for allmennmedisin

The Norwegian College of General Practitioners

– korttidsstillinger ved kreftavdelinger for allmennpraktiserende leger

Den Norske Kreftforening har overført lønnsmidler fra 2005 til 2006 på 3 stillinger à 3 måneder, for allmennpraktiserende leger ved en av de onkologiske avdelingene på:

Det Norske Radiumhospital, Ullevål universitetssykehus, Haukeland universitetssykehus, St. Olavs Hospital eller Universitetssykehuset i Nord Norge.

Hensikten med tjenesten er å gi den allmennpraktiserende lege innsikt i onkologisk virksomhet, og å bedre samarbeidet mellom allmennpraktikeren og sykehuset innen dette feltet.

Stipendet er tilsvarende lønnstrinn 49. Tjenesten teller som sykehustjeneste for etterutdanningen for spesialister i allmennmedisin. Tjenesten kan utføres når som helst i løpet av året etter nærmere avtale med den enkelte avdeling.

Ved tildeling vil det bli lagt vekt på motivasjon og klinisk behov for tjenesten. Søkere vil primært fordeles på sine respektive regionale onkologiske avdelinger.

Nærmere opplysninger fås hos de respektive avdelingsoverleger. En kortfattet begrunnet søknad på brevark eller e-post med påføring av eksamensår og årstall for godkjent spesialitet, samt angivelse av ønsket tjenestested sendes: Norsk selskap for allmennmedisin v/ Tove Rutle, Sjøbergvegen 32, 2050 Jessheim e-post: rmrtove@online.no Tlf 63 97 32 22

Søknadsfrist er snarest og senest 5. oktober 2006 Spørsmål angående stipendet kan rettes til Tove Rutle